

МАТЕРІАЛИ

VII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
“НАУКА і ОСВІТА ‘2004’”

10-25 лютого 2004 року

Том 35

ПЕДАГОГІКА

Дніпропетровськ
Наука і освіта
2004

Розробка мережних систем з використанням WWW технологій є на сьогодні одним з найголовніших напрямків наукових досліджень, які проводяться найвідомішими у світі компаніями та університетами.

В майбутньому комп'ютеризація дистанційного навчання обіцяє:

- слухати лекції в режимі on-line;
- створювати віртуальні лабораторії;
- індивідуалізувати учбові програми;
- отримувати освіту, не відвідуючи університет;

Застосування дистанційної форми навчання разом з традиційними методами дасть можливість студентам-заочникам глибше оволодівати вмінням та знаннями з вибраного фаху.

Кресюн В.Й., Чернецька О.В., Бажора Ю.І.

Одеський державний медичний університет

СИСТЕМА ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ ЯК ОДИН ІЗ ЗАСОБІВ ПІДВИЩЕННЯ ОСВІТЬОГО ПОТЕНЦІАЛУ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

Висока якість навчального процесу в Одеському державному медичному університеті забезпечена використанням прогресивних технологій і реалізацією сучасних методичних підходів. Співробітники університету експлуатують відео-аудіо комплекси, які мають найсучасніше аудіо-відео обладнання провідних фірм Японії та Німеччини: відеопроєктори, відеомагнітофони, поляризовані екрани, кадропроєктори, кодоскопи, відеопанелі та інше. Дистанційне управління технікою дозволяє викладачеві особисто керувати її роботою і використовувати на лекції комбіновано декілька технічних засобів. Наявність унікальних відеомагнітофонів та відеокамер дозволяє створювати самостійно відеофільми для навчального процесу і, таким чином, наблизити процес до ліжка хворого та операційного столу. В навчальному процесі використовуються понад 500 відеофільмів, мультимедійні презентації, можливість демонструвати студентам техніку малоінвазивних оперативних втручань безпосередньо підчас їх проведення.

В ОДМУ нові електронні технології, такі як інтерактивні програми

на дисках CD-ROM, електронні дошки об'яви, мультимедійний гіпертекст, які доступні через глобальну мережу Інтернет за допомогою інтерфейсів Mosaic та www, не тільки забезпечують активне включення студентів у навчальний процес, але й дозволяють дистанційно керувати цим процесом. Інтеграція звуку, руху, образу і тексту створює надзвичайно багатий за своїми можливостями навчальний простір для студентів медиків. Інтерактивні можливості програм і систем подання інформації, що використовуються в системі дистанційного навчання, дають змогу налагодити, а також стимулювати зворотній зв'язок та забезпечують постійну підтримку, які не завжди можливі у більшості традиційних систем підготовки лікарів.

У разі дистанційної освіти, суб'єктами в інтерактивній взаємодії виступають викладачі та студенти, а засобами здійснення подібної взаємодії є електронна пошта, телеконференції, дискусійні конференції, тексти лекцій, які є на електронних носіях на усіх кафедрах з усіх дисциплін. На багатьох кафедрах впроваджується дистанційне навчання як система самопідготовки студентів. Для студентів, що мають власну адресу електронної пошти, існує список розсилки, яка містить допоміжні матеріали до рубіжних контролів, заліків, іспитів. Студент може проконсультуватися за допомогою електронної пошти по питанню, яке його цікавить.

Оптимізація системи навчання та впровадження нової педагогічної форми організації навчального процесу в університеті здійснюється завдяки локальній університетській комп'ютерній мережі, що підключена до мережі Інтернет, крім цього на багатьох кафедрах створені сайти в Інтернеті, на яких розміщені робочі програми, тестові завдання для ректорського контролю, екзаменаційні питання, методичні матеріали, підручники, наведена інформація з історії кафедр, результати основних наукових досліджень та ін.

Завдяки тому, що з 1998 року в Одеському державному медичному університеті було створено власний видавничо-поліграфічний комплекс потужністю 250000 у.д.а. на рік видавнича діяльність в університеті значно активізувалася.

Видавничо-поліграфічним комплексом університету розпочато випуск підручників та навчальних посібників на електронних носіях (медіакнижок). Сьогодні на зміну традиційному підручнику приходять електронні версії, комп'ютерні програми, що дозволяють моделювати будь-які

клінічні ситуації, що сприяють формуванню у студентів вміння приймати рішення в екстрених ситуаціях та надавати медичну допомогу на різних етапах. Ці медіа-книжки дозволяють використовувати їх для дистанційної освіти.

Навчальна та навчально-методична література видається державною, англійською та французькою мовами. Особливо перспективним має бути випуск на електронних носіях нового міжнародного журналу „Інтегративна антропологія”, засновником якого є Одеський державний медичний університет, де буде створена можливість ознайомитися з працями провідних вчених – мислителів в галузях медицини та біології, серед яких Нобелівські Лауреати.

Таким чином, поряд з традиційними методами: використання у навчальному процесі наочних посібників, демонстраційних препаратів різного походження і змісту, слайдів, таблиць, графіків, значне місце у викладанні дисциплін займають технічні засоби.

В майбутньому можливий розвиток нового типу організаційної структури дистанційної університетської освіти – консорціум профільних університетів, що значно підвищить якість викладання, створить можливість проведення телеконференцій на республіканському і міжнародному рівнях. При цьому телеконференції можуть проводитися між викладачами, викладачами і тими, хто навчається. Це можуть бути аудіо-, аудіо графічні, відео- і комп'ютерні конференції. Існуюча в нашому університеті методологія освіти, активно використовує комп'ютерні форми навчання, контролю знань студентів, одержання індивідуальних завдань, моделювання процесів, що вивчаються і що є сутністю конференцій – створення і впровадження комплексу дистанційної освіти.

Лавров Е.А., Ободяк В.К.

Сумський національний аграрний університет

ПОДХОДИ К ВИБОРУ ТИПА ДИСТАНЦІОННОГО ОБУЧЕННЯ

Актуальність дистанційного обучения уже не вызывает никаких сомнений [1]. Вместе с тем заслуживает внимания и другое мнение, которое представлено в работе проф. Г.А.Атанова: "Думаю, всем понятно, что

лицензированное высшее образование, которое регулируется государством, не может быть дистанционным" [2, с.38].

Наличие таких разных взглядов показывает, что автоматический перенос зарубежного опыта дистанционного обучения на нашу почву может привести к серьезным просчетам. Выполненный обзор методов проектирования систем дистанционного обучения позволил выделить два глобальных подхода: прямая и обратная задачи. Большинство существующих технологий ориентировано на решение обратной задачи, когда определяются показатели, которым должен отвечать студент для имеющейся системы. Предлагается подход к формированию разного рода прямых задач, позволяющих проектировать адаптивные системы обучения с возможностью настройки на конкретные условия применения.

Выбор типа дистанционного обучения предлагается рассматривать как оптимизационную задачу с использованием функционально-структурной теории эрготехнических систем проф. А.И.Губинского [3].

Для качественного решения задачи выбора технологии обучения необходимо использовать несколько сотен различных частных показателей, характеризующих, например, экономические аспекты обучения, инженерно-психологические и эргономические условия деятельности обучаемых, прагматические аспекты обучения и т. п.

Естественно, что и затраты на подготовку специалиста существенно зависят от технологического процесса обучения. Приведем, для примера, сравнение двух возможных технологических процесса в разрезе "затраты", полученные экспертным путем.

Затраты	Заочное обучение	Дистанционное обучение
Оплата проживания и транспортные затраты	350	75
Компенсация потерь рабочего времени	200	40
Телекоммуникационные затраты	0	100
Комфортность обучения	200	50
Компенсация возможного ущерба здоровью	50	20
Компенсация затрат на поддержание благоприятного климата в семье	50	10
Материалы для подготовки индивидуальных работ	20	20
Восстановление телекоммуникационного оборудования и непредвиденные затраты	30	170
Итого	900	485